

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2544/2023
23.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., као законског наследника пок. ББ, бившег из ..., чији је пуномоћник Обрад Пашајлић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова - Одељење за стамбене послове, чији је законски заступник Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради утврђења права закупа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2262/22 од 02.02.2023. године, у седници одржаној 23.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2262/22 од 02.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 258/21 од 08.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље као законског наследника сада пок. ББ, бившег из ..., па је утврђено према туженој да је тужиља носилац права закупа на неодређено време стана бр. .. у Пожаревцу у улици ..., улаз II, површине 61 м2, што би тужена била дужна да призна, а да пресуда тужиљи послужи као основ за остваривање права по основу закупа на неодређено време. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати трошкове поступка у износу од 258.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2262/22 од 02.02.2023. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је: одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди према туженој да је носилац права закупа на неодређено време стана бр. .. у Пожаревцу у улици ..., улаз II, површине 61 м2, што би тужена била дужна да призна, а да пресуда тужиљи послужи као основ за остваривање права по основу закупа на неодређено време и обавезана тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка

исплати износ од 129.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности решења о трошковима поступка до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом тужилаца одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем тужене Републике Србије - Влада Србије – Комисија за стамбена питања од 08.05.2000. године супругу тужиле, сада пок. ББ, бившем из ..., као раднику Министарства унутрашњих послова додељен је предметни стан у закуп на одређено време (две године) до коначне расподеле. На основу предметног решења, дана 10.08.2000. године супруг тужиле закључио је уговор о закупу стана на одређено време. После истека рока од две године, издате су му потврде од 12.05.2000. године и 11.02.2003. године о давању стана на чување, до окончања поступка расподеле станова. У фебруару 2013. године, супругу тужиле је наложено да напусти предметни стан уколико га не буде добио по расписаном конкурс у истој години. Стан је био предмет нове расподеле по огласу за давање станова у закуп на одређено време од 15.05.2013. године. По наведеном огласу сачињена је ранг листа. Супруг тужиле није рангиран, јер је у току поступка утврђено да је његова супруга власник стана.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да су се стекли услови да тужила закључи уговор о закупу стана на неодређено време. Ово стога што породица пок. супруга тужиле у предметном стану живи од 2000. године, па је тужила основано имала очекивање да ће тужена спровести процедуру и формално правно доделити предметни стан на трајно коришћење њеном супругу кога је увела у државину стана и није га ометала да га несметано користи све до његове смрти или га доделити његовим законским наследницима које касније није ометала да у стану живе, у оквиру гарантованог права на дом из члана 8. Конвенције Европског суда за људска права.

Другостепени суд је код истог чињеничног стања преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев са закључком да је за разрешење спорног односа меродаван Закон о становању.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је закључио да нема правног основа да се тужилји призна статус закупца на неодређено време на предметном стану.

Закон о становању („Службени гласник РС“, бр.50/92 ... 46/97), који је био на снази у време доделе предметног стана супругу тужилје, у члану 7. став 1. прописује да се о закупу стана закључује уговор између власника стана, односно носиоца права располагања на стану у друштвеној својини (у даљем тексту: закуподавац) и лица које закупљује стан (у даљем тексту: купац), а ставом 3. истог члана да ако у уговору о закупу није утврђено време трајања закупа, сматраће се да је уговор закључен на неодређено време. Чланом 9. став 1. тачка 1. истог закона, прописано је да уговор о закупу стана престаје истеком времена на које је закључен.

Ове одредбе о стицању права закупа стана у друштвеној својини су принудног карактера и зато се право закупа на неодређено време стиче само у случајевима и на начин предвиђен Законом о становању. Право закупца на неодређено време не може да се стекне на основу одлуке о привременом коришћењу стана, јер је то противно члану 7. Закона о становању. Тужена је супругу тужилје спорни стан доделила на привремено коришћење у трајању од две године и после истека две године му стан поверила на чување на основу потврде о давању стана. Потврда 11.02.2003. године издата је после 20.07.2002. године када је ступила на снагу Уредба о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини („Службени гласник РС“, бр.41/02 са изменама и допунама).

Чланом 62. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини прописано је да даном ступања на снагу ове Уредбе престају да важе сви прописи и општи акти по којима су решаване стамбене потребе код корисника средстава у државној својини у смислу члана 49. Закона о средствима у својини Републике Србије.

По оцени Врховног суда, после ступања на снагу ове Уредбе престала је да важи Одлука о задовољавању стамбених потреба лица које бира и именује скупштина СРС, председништво СРС, извршно веће СРС („Службени гласник СРС“, бр.46/90), на основу које је супругу тужилје додељен стан на коришћење. По истеку времена на које је супругу тужилје предметни стан додељен на привремено коришћење, стан му није додељен по општем режиму за расподелу станова у смислу члана 43. Уредбе којим је прописано да се запосленом лицу које је остварило приоритетно место на листи реда првенства може дати стан у закуп у складу са овом уредбом и законом. Имајући у виду да до дана ступања на снагу Уредбе (20.07.2002. године) није била донета одлука о додели спорног стана супругу тужилје у закуп на неодређено време, те како је за стицање статуса закупца на стану у ранијој друштвеној својини на неодређено време неопходна одлука о додели стана на неодређено време, а не додела стана која је временски ограничена, то супруг тужилје на основу одлуке о привременом коришћењу стана и потврде о чувању стана није могао да

стекну својство закупца на неодређено време у смислу члана 7. и 39. Закона о становању, па то право не припада ни тужиљи као његовом правном следбенику.

Стога су оцењени као неосновани ревизијски наводи да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић